

Kymenlaakson steinerkoulu

Oppilashuoltosuunnitelma

Tämän oppilashuoltosuunnitelman on laatinut Kymenlaakson steinerkoulun koulukohtainen oppilashuoltoryhmä. Laadinnassa on tehty yhteistyötä koulun henkilöstön ja oppilaiden huoltajien sekä oppilaiden kanssa. Suunnitelma on myös koordinoitu Kouvolan kaupungin oppilashuollon sekä sosiaali- ja terveystoimen kanssa.

Suunnitelmasta tiedottaminen

Tämän suunnitelman keskeisistä piirteistä informoidaan kaikkia oppilaiden huoltajia, oppilaita ikäkautisten edellytysten mukaan, koulun koko henkilökuntaa sekä asianomaisia kunnallisia yhteistyötahoja. Suunnitelma on kaikkien luettavissa sähköisesti ja tarvittaessa paperiversiona.

Suunnitelman laadinnassa ovat mukana kunnan oppilashuollon edustajat, kouluterveydenhoitaja ja -kuraattori sekä -psykologi. Samoin suunnitelmaa laadittaessa koulun opettajakunta on osallisena. Nämä tahot tulevat siten luonnostaan informoiduiksi. Samoin suunnitelma käsitellään keskeisiltä osin oppilaskunnassa luokittain kunkin luokan ikätason mukaisesti.

Oppilaiden huoltajat ovat suunnitelman laadinnassa mukana edustajiensa kautta. Lisäksi kaikille huoltajille tiedotetaan suunnitelman keskeisistä asioista. Jokainen huoltaja saa myös pyynnöstä koko suunnitelman ja voi halutessaan esittää siihen muutoksia.

Oppilashuollon tarve ja resurssit

Oppilashuollon piiriin kuuluviksi arvioidaan lähivuosien aikana noin 70 oppilasta (tämän suunnitelman laadintahetkellä määrä hiukan pienempi).

Kaikille oppilaille tehdään laajat lääkärintarkastukset Kouvolan kaupungin toimesta 1., 5. ja 8. luokalla. Kaupungin kouluterveydenhoitaja on paikalla yhtenä päivänä viikossa. Muina päivinä häneen saa yhteyden puhelimella tai sähköpostitse.

Kaupungin koulupsykologi on käytettävissä tarvittaessa. Koulun oman koulukuraattorin saa paikalle seitsemän arkipäivän kuluessa tai, jos tilanne on kiireellinen, samana päivänä kuin pyyntö esitetään.

Kuraattorin ja kouluterveydenhoitajan yhteystiedot ovat aina mukana koulun sähköisessä viikkotiedotteessa. Psykologiin otetaan yhteys tarvittaessa.

Yksilökohtaista oppilashuoltoa järjestetään aina, kun se on tarpeen. Varsinaista oppilashuollon tarvetta vähentää se, että steinerpedagoginen opetus ja kasvatusta on itsessään tervehdyttävää. Toisaalta kouluun tulee oppilaita, joiden opiskelu on yleisessä koulujärjestelmässä käynyt mahdottomaksi. Näiden oppilaiden kohdalla yksilökohtaisen oppilashuollon tarve yleensä jatkuu

ainakin jonkin aikaa. Tämän suunnitelman tekohetkellä, mikä vastanee pysyvämpääkin tilannetta, yksilökohtaisen oppilashuollon tarve on vähemmän kuin 10 prosentilla oppilaista.

Edelliseen liittyvä koulunkäynnin avustajan tarve on ajoittaista. Koululla on käytettävissä vakituisen henkilökunnan joukossa koulutuksen saaneita avustajia aina, kun tarvetta on.

Yhteisöllinen oppilashuolto

Kokonaiskuva

Koulukohtainen oppilashuoltoryhmä kokoontuu tarvittaessa. Yhteisöllisen oppilashuollon järjestämiseksi se kokoontuu jokaisen lukuvuoden lopulla tai loputtua arvioimaan oppilashuollon toteutumista ja suunnittelemaan seuraavan lukuvuoden oppilashuollon kokonaisuutta. Lukukausien vaihteessa se kokoontuu tekemään arvion toiminnasta ja tarvittavat muutokset. Ryhmä kokoontuu myös muulloin, kun siihen on tarvetta.

Ryhmän työn perustana on se päivittäinen koulun elämän seuranta, mitä tekee koulun henkilökunta ja josta on vastuussa opettajakunta, samoin kouluterveydenhoitajan ja -kuraattorin havainnot. Lisäksi oppilashuoltoryhmän on perehdyttävä oppilaiden huoltajien ja oppilaiden kokemuksiin ja huolehdittava, että koulun oppilashuoltotyö on linjassa kaupungin koulujen oppilashuoltotyön kanssa.

Oppilashuoltoryhmän tulee aina tiedottaa koulun taloudelliselle johtokunnalle niistä kuluista, joita lakimääräinen tai muuten välttämätön oppilashuoltotyö edellyttää. Muutoksista, jotka eivät ole välttämättömiä mutta toivottavia ja jotka aiheuttavat kustannuksia, ryhmän on pyydettävä johtokunnan näkemys.

Yhteistyö kouluterveydenhoitajan, -kuraattorin ja -psykologin kanssa toteutuu ensinnäkin siten, että nämä kaikki kuuluvat koulukohtaiseen oppilashuoltoryhmään. Lisäksi kouluterveydenhoitajan tai -kuraattorin kanssa ollaan yhteydessä yleensä viikoittain.

Yhteistyötä tehdään myös esimerkiksi pelastuslaitoksen kanssa, jonka edustajat ovat lukuvuosittain keskustelemassa turvallisuuskysymyksistä ja myös seuraamassa ja ohjaamassa kriisiharjoituksia. Samoin yhteistyötä tehdään terveys-, sosiaali- ja poliisiviranomaisten kanssa. Kouluympäristön terveellisuuden ja turvallisuuden osalta yhteistyötä tehdään tarvittaessa myös kiinteistön omistajan kanssa.

Terveystiedon opetukseen liittyen tehdään yhteistyötä kouluterveydenhoitajan tai tämän suosittelman asiantuntijan kanssa.

Koulun järjestyssäännöt selvitetään uusille oppilaille ja huoltajille. Vuosittain ne käydään läpi sekä niistä muistuttamiseksi että tilaisuuden antamiseksi niiden kehittämiseen.

Poissaolojen seuranta, niistä ilmoittaminen ja niihin puuttuminen

Ensimmäinen ja olennaisin toimija, joka myös on eniten tekemisissä oppilaan kanssa, on opettaja, erityisesti luokanopettaja. Steinerkoulussa luokanopettajan toimenkuvaan kuuluu tavallista suurempi vastuu oppilaan hyvinvoinnista ja yhteistyöstä hänen lähiryhmänsä kanssa. Samoin opettajan, koko opettajiston, vastuulla on kehittää opetusta ja koulun ilmapiiriä sellaiseksi, että oppilas mielellään tulee kouluun, vaikka elämässä muuten olisi ongelmia.

Jokainen opettaja seuraa jokaisella tunnilla oppilaiden poissaoloja, luokanopettaja pitää niistä aina kirjaa. Huoltajien kanssa sovitaan siitä, että lapsen poissaolosta aina ilmoitetaan välittömästi luokanopettajalle. Ellei ilmoitusta jostakin syystä tule, luokanopettaja selvittää syyn mahdollisimman nopeasti, joka tapauksessa saman päivän aikana.

Jos poissaolo on 'aiheeton', jos se siis johtuu jostakin erityisestä ongelmasta, on ongelmaan etsittävä ratkaisua.

Luokanopettajan tehtävä on alkaa etsiä ratkaisua. Useimmiten se tarkoittaa ensimmäiseksi keskustelua huoltajan kanssa. Myös konsultoiva keskustelu muiden oppilasta opettavien opettajien ja opettajakunnan kanssa on useimmiten tarpeen.

Jos tarpeen, apua pyydetään ongelman laadun mukaan terveydenhoitajalta tai kuraattorilta tai perustetaan henkilökohtainen asiantuntijaryhmä huoltajan suostumuksella. Asiantuntijaryhmän toiminnasta tehdään oppilashuoltokertomus.

Toiminta päihteiden käytön ja tupakoinnin ehkäisemiseksi sekä käyttöön puuttumiseksi

Tupakointi sekä alkoholin ja muiden päihteiden käyttö on perusopetuksen iässä lain kieltämää. Kymenlaakson steinerkoulussa valvotaan, että oppilaat noudattavat lakia kouluaikana.

Tupakoinnin ja päihteiden käytön vaaroista kerrotaan oppilaille heidän ikäkauttaan vastaavalla tavalla ensimmäisestä luokasta lähtien. Murrosikään mennessä jokaisen oppilaan tulee saada realistinen käsitys tupakan ja päihteiden vaikutuksista ja vaaroista sekä siitä, miten ja millaista apua on saatavissa niiden kanssa syntyvissä ongelmissa. Valistamisesta vastaa pääasiassa luokanopettaja, mutta hänen tulee tehdä myös yhteistyötä terveydenhoitajan kanssa. Kouluun tulee kutsua myös poliisin tai muita asiantuntijoita täydentämään valistusta.

Tupakoinnin ja päihteiden käytön kokeiluja tai käytön aloittamista seuraavat ensisijaisesti opettajat yhteistyössä huoltajien kanssa. Opettajakunnan vuosirehtorin johdolla tulee huolehtia siitä, että kaikki opettajat kouluttautuvat havaitsemaan erityisesti huumeiden käytön tyypillisimpiä merkkejä. Koulutusta voidaan hankkia erillisillä kursseilla tai kutsumalla asiantuntijoita opastamaan opettajia ja huoltajia.

Opettajien tehtävänä on valvoa, että koulun alueella ja koulun järjestämällä retkillä, leirikouluissa tai muissa tilanteissa noudatetaan tupakointia ja päihteitä koskevia lakeja.

Mikäli käyttöä esiintyy, se on pyrittävä lopettamaan. Ensimmäinen vaihe on yhteistyö huoltajan kanssa. Tämä saattaa olla riittävä tupakan tai alkoholin kokeilujen osalta. Jos kokeilut jatkuvat tai jos kyseessä ovat huumeet, perustetaan oppilaan tueksi asiantuntijaryhmä. Mikäli huoltaja ei tällaisessa tilanteessa suostuisi asiantuntijaryhmän kokoamiseen, tulee turvautua lastensuojelun viranomaisten apuun.

Päihteiden käytön voi usein olettaa kertovan taustalla olevista merkittävistä ongelmista. Avun tulee olla silloin monitahoista psykologisesta sosiaalisesta, unohtamatta kuitenkin päivittäistä kasvatuksellista, 'inhimillistä' apua.

Koulukuljetusten ja kuljetusten odotusaikojen turvallisuus

Kymenlaakson steinerkoulu ei järjestä koulukuljetuksia. Ne ovat oppilaiden huoltajien vastuulla. Kuljetusten ja koulutyön välisinä aikoina oppilaiden turvallisuus on koulun vastuulla.

Aamuisin koulun ovet avataan 15 minuuttia ennen koulutyön alkamista. Oppilaat odottavat luokissaan tai koulun ruokalassa, jossa tarvitsijoille on varattu aamupala. Koulupäivän jälkeen järjestetään iltapäivätoimintaa 16.30 saakka. Toiminta on tarkoitettu ensisijaisesti 1. ja 2. luokan oppilaille, mutta myös muut oppilaat saavat odottaa kuljetuksia koulun tiloissa sisällä tai ulkona.

Odotusaikana oppilaita valvovat sekä iltapäivätoiminnan ohjaajat että paikalla olevat opettajat. Lukujärjestyksen mukaan huolehditaan siitä, että jokaista kymmentä oppilasta kohden on yksi valvoja.

Koulun järjestyssäännöt koskevat oppilaita odotusaikoina sekä koulumatkoilla, elleivät ne tapahdu huoltajan välittömässä valvonnassa.

Oppilaan suojaaminen häirinnältä, kiusaamiselta ja väkivallalta

Häirinnän, kiusaamisen ja koulun sisäisen väkivallan ehkäisemisessä on keskeisenä perustana se, että opetus ja kasvatustapa samoin kuin opettajien, oppilaiden ja huoltajien suhteet kehitetään sellaisiksi kuin ne steinerpedagogisesti tulisi kehittää.

Lisäksi ehkäisyssä on keskeistä, että jokainen opettaja, ennen kaikkea luokanopettaja, seuraa oppilaiden yksilöllistä ja sosiaalista kehitystä jatkuvasti. Kun ongelmia alkaa kehittyä – kuten ihmisille ja ihmisten välille ajoittain välttämättä kehittyy – opettaja puuttuu niihin välittömästi. Puuttumisen välineitä ovat esimerkiksi keskustelut oppilaan tai oppilaiden kanssa, keskustelut huoltajien kanssa, ihmisenä olemisesta ja ihmissuhteista keskusteleminen koko luokan kanssa jne.

Oppilaiden tulee olla koulupäivien aikana ja kyytejä odottaessa aina opettajien tai muun henkilökunnan valvonnassa. Jos häirintää, kiusaamista tai väkivaltaa kuitenkin tapahtuu, se lopetetaan välittömästi ja siitä rangaistaan kuhunkin tapaukseen sopivalla tavalla. Kiusaamisessa rankaisemisen kynnyks on matala. Jos kyseessä on teko, josta ei ole syytä rangaista, käydään joka tapauksessa kasvatustilanteita keskustellen.

Tämän jälkeen etsitään syyt tapahtuneelle ja pyritään korjaamaan ne. Tämä alkaa keskusteluista oppilaiden ja huoltajien kanssa. Mikäli se ei riitä, haetaan apua oppilashuollon muista toimijoista. Tarvittaessa kootaan asiantuntijaryhmä käsittelemään tilannetta. Tässä on kuitenkin siirrytty yhteisöllisestä oppilashuollosta yksittäiseen.

Yhteisöllisen oppilashuollon toimintaa arvioi ensinnäkin koulun opettajakunta viikoittaisissa kokouksissa. Kun on aihetta, toiminnasta ja erityisesti sen ongelmista tiedotetaan koko koulukohtaiselle oppilashuoltoryhmälle, joka tarvittaessa kokoontuu korjaamaan tilannetta.

Koulukohtainen oppilashuoltoryhmä arvioi oppilashuollon toteutumista lukuvuosien ja lukukausien vaihtuessa pidettävissä kokouksissa. Tarvittaessa oppilashuoltosuunnitelmaa uusitaan ja ongelmakohtat korjataan.

Tästä oppilashuoltosuunnitelman osiosta kuten koko suunnitelmasta tiedotetaan koko henkilöstölle, huoltajille, oppilaille ja muille yhteistyötahoille sillä tavalla kuin tiedottamisesta on aiemmin esitetty. Lisäksi opettajakunta perehdyttää koko henkilökunnan toimintaan käytännössä.

Toiminta äkillisissä vaara- ja kriisitilanteissa ja sellaisten uhatessa

Kaikki vaaratilanteet, joita voi ennakolta ehkäistä, pyritään ehkäisemään.

Paloturvallisuudesta huolehditaan ensinnäkin niin, että säännöllisissä palotarkastuksissa mahdollisesti esiintyvät puutteet korjataan välittömästi. Koulun työsuojeluvaltuutettu vastaa siitä, että näin tapahtuu. Lisäksi koulun henkilökuntaa koulutetaan säännöllisesti, ainakin kerran kahdessa vuodessa, paloturvallisuudessa. Koulutus pyydetään pääsääntöisesti pelastuslaitokselta. Koulukohtainen oppilashuoltoryhmä varmistaa lukuvuoden vaihtuessa pidettävässä kokouksessa, että koulutus on toteutunut.

Opettajat opettavat paloturvallisuuteen kuuluvat asiat oppilaille. Opetus alkaa ensimmäiseltä luokalta lähtien. Sitä annetaan opettajan harkinnan mukaan joko erikseen tai asiaan soveltuvien muun aineen tuntien yhteydessä. Opettajakunta vastaa siitä, että näin tapahtuu.

Avotulta käytetään koulussa vain erityisissä tilanteissa kuten esimerkiksi joulunajan kynttilöissä tai kemian tuntien polttimissa. Silloin paikalla on aina opettaja tai muu toimintaa valvova aikuinen, ja paikalle on varattu asianmukaiset sammutusvälineet. Oppilaat eivät saa käsitellä avotulta eikä heillä saa olla koulussa välineitä sen tekemiseen.

Tulipaloon varaudutaan sen mukaan kuin koulun paloturvallisuussuunnitelmassa on esitetty. Turvallista poistumista harjoitellaan vähintään kerran lukukaudessa joko koulun sisäisenä harjoituksena tai pelastuslaitoksen ohjauksessa. Osa harjoituksista tehdään yhteisenä muiden rakennuksessa toimivien kanssa. Koululla on sopimus hälytyksestä tulipalon tai muun tilanteen varalta muiden rakennuksessa toimivien kanssa. Myös tämän menettelyn toimivuutta testataan vähintään kerran vuodessa. Oppilashuoltoryhmä varmistaa, että näin on menetelty.

Toimintaa tulipalon tai muun vastaavan kriisin sattuessa tai sellaiseen valmistautuessa johtaa ja siitä vastaa vuosirehtori. Ellei hän ole paikalla, vastuu siirtyy opettajakunnan varapuheenjohtajalle.

Omien luokkiensa osalta välittömästi toiminnasta vastaavat luokissa kullakin hetkellä toimivat opettajat. Evakuoinnin tapahduttua jokainen luokkaa opettanut opettaja varmistaa, että kaikki oppilaat ovat tulleet pois rakennuksesta. Iltapäivätoiminnan osalta toiminnasta vastaa iltapäivätoiminnan vastaavaa.

Paloturvallisuussuunnitelmasta tiedotetaan samoin kuin oppilashuoltosuunnitelmasta kokonaisuudessaan. Opettajakunta vastaa siitä, että koko henkilökunta ja oppilaat harjoitetaan toimintaan. Oppilashuoltoryhmä varmistaa lukuvuosien vaihteen kokouksessa, että näin on tapahtunut. Samassa kokouksessa arvioidaan suunnitelman toimivuus kokonaisuudessaan ja sen mahdollinen korjaamisen tarve.

Sähköturvallisuudesta huolehditaan siten, että kaikkien laitteiden vioista ilmoitetaan välittömästi tilojen omistajalle, joka huolehtii korjauksista. Viallisten laitteiden käyttö estetään välittömästi. Vikojen havaitseminen ja niistä tiedottaminen on jokaisen henkilökunnan jäsenen vastuulla. Työsuojeluvastaava tarkkailee oman tehtävänsä puitteissa tilannetta.

Opettajat huolehtivat sähköturvallisuuden opettamisesta oppilaille kunkin luokan omaksumisvalmiutta vastaavalla tavalla ja varmistavat, että oppilaat sekä ymmärtävät ohjeet että noudattavat niitä. Opetus tapahtuu erillisillä tunneilla ja lisäksi opetussuunnitelman mukaan fysiikan opetuksen yhteydessä.

Sähkötapaturmien ensiapua kuten muutakin ensiapua harjoitellaan ensiapukoulutuksessa, jota järjestetään koulun henkilökunnalle vähintään joka kolmas vuosi.

Koulu sijaitsee lähellä teollisuusaluetta, jossa on mahdollisuus myös kemiallisiin onnettomuuksiin. Näitä koulu ei voi estää eikä se voi niihin varautua kuin yleisten turvaohjeiden verran. Keskeistä on, että kun tieto onnettomuudesta saadaan joko yleisellä hälytysmerkillä tai muuta kautta, koulun tilat suljetaan mahdollisimman tehokkaasti ulkoilmalta. Henkilökunta huolehtii, että viranomaisten antamia ohjeita noudatetaan. Vastuu- ja tehtäväjako on sama kuin paloturvallisuuden osalta.

Ulkopuolisen henkilön aiheuttaman väkivallan uhkaan on vaikea varautua ehdottoman pitävästi. Uhkan havaitseva ilmoittaa siitä välittömästi muulle henkilökunnalle samassa järjestyksessä kuin tulipalon osalta on sovittu. Hän myös hälyttää paikalle apua tai, jos hän on estynyt, pyytää muuta henkilökuntaa hälyttämään. Jos tarpeen, muita rakennuksessa toimivia varoitetaan uhkasta samassa järjestyksessä kuin tehdään hälytys tulipalon sattuessa.

Uhkasta kuullessaan opettajat vievät, jos mahdollista, opettamansa oppilasryhmän suljettujen ovien taakse. Keskeisin asia on turvata oppilaat se aika, mikä kuluu viranomaisten saapumiseen paikalle.

Yksittäisten onnettomuuksien tai yllättävien sairauskohtausten sattuessa paikalla oleva opettaja tai muu henkilökunnan jäsen antaa sen ensiavun, minkä hän kurssituksensa tai muun koulutuksensa mukaan osaa. Hän myös hälyttää paikalle apua. Oppilaiden ollessa ulkona pyritään aina varmistamaan, että paikalla on useampi kuin yksi opettaja tai iltapäivätoiminnan ohjaaja. Silloin ensiavun antaminen ja avun hälyttäminen voi tapahtua samanaikaisesti.

Kriisin jälkihoito aloitetaan heti kriisin lauettua. Sitä antavat välittömästi oma luokanopettaja tai muu oppilaille luotettava henkilökunnan jäsen. Oppilaille tulee antaa aikaa puhua ja kysyä tapahtuneesta niin paljon kuin he tarvitsevat.

Tilanteesta tiedotetaan heti myös huoltajille. Heidän kanssaan sovitaan, onko oppilaan syytä jäädä kouluun tai pyrkivätkö huoltajat hakemaan oppilaan kotiin. Niinikään ilmoitetaan kuraattorille ja koulupsykologille, jotka tarvittaessa huolehtivat kriisiavusta edelleen. Huolimatta mahdollisesta ammattilaisten antamasta kriisiavusta opettajien, erityisesti luokanopettajien, on kriisitilanteen jälkihoidossa oltava aktiivisia, tarjottava oppilaille päivittäistä apua, seurattava merkkejä mahdollisesta traumaattisesta käytöksestä ja tehtävä tiivistä yhteistyötä huoltajien kanssa.

Tämän suunnitelman osan toimivuutta arvioi koulukohtainen oppilashuollon työryhmä vuosittain, ongelmien tapahduttua välittömästi niiden jälkeen.

Yksilökohtainen oppilashuolto

Laaja terveystarkastus pidetään luokilla 1, 5 ja 8. Terveystarkastaja sopii luokanopettajan kanssa tarkastuksen ajoista ja antaa opettajan kautta lapsille koteihin vietävät kysymyslomakkeet. Ne palautetaan samaa tietä. Huoltajan suostumuksella opettaja voi esittää myös näkemyksiään.

Tarkastuksen paikka on samassa talossa mutta eri koulun tiloissa. Kymenlaakson steinerkoulun tehtäväksi jää siten vain edellä mainittu tai muu tarpeelliseksi katsottu yhteistyö terveydenhoitajan kanssa.

Mikäli näissä tarkastuksissa tai muutoin terveydenhoitajan tai lääkärin tietoon tulee sellaista, mistä koulun tai yksittäisen opettajan tulee olla tietoinen ja josta voidaan kertoa, opettaja saa tiedon terveydenhoitajalta. Terveystarkastaja voi myös saamansa tiedon perusteella pyytää asioita käsiteltäväksi koulukohtaisessa oppilashuoltoryhmässä tai yksilökohtaisessa asiantuntijaryhmässä.

Oppilaan erityisruokavaliosta tiedustellaan aina uuden oppilaan tullessa kouluun. Ruokavalio pyydetään kirjallisena virheiden välttämiseksi. Koulun oma keittiö valmistaa ruokavalion mukaisen ruoan.

Jos oppilaalla on sairaus, jonka hoitaminen vaatii lääkitystä tai muuta hoitoa koulupäivän aikana tai odotusaikoina, ohjeet pyydetään luokanopettajalle ja ainakin yhdelle muulle opettajalle tai henkilökunnan jäsenelle. Luokanopettaja varmistaa, että oppilaan ollessa koulussa paikalla on vähintään yksi henkilö, joka osaa antaa lääkityksen tai tehdä muut tarvittavat hoitotoimet. Kun näitä ohjeita annetaan tai niiden toteuttamista harjoitellaan, pyydetään kouluterveydenhoitaja paikalle varmistamaan ohjeiden oikea toteuttaminen.

Yhteistyötä tehostetun ja erityisen tuen aikana koordinoi oppilaan luokanopettaja. Yhteistyötä tehdään erityisopettajan ja muiden oppilasta opettavien opettajien sekä oppilaan huoltajan kanssa. Tuen tarpeen syiden ja laadun mukaan yhteistyötä tehdään myös kuraattorin, psykologin ja terveydenhuollon edustajien kanssa.

Kymenlaakson steinerkoulussa ei toistaiseksi järjestetä joustavaa perusopetusta.

Jos oppilas on sairaala- tai muussa hoidossa mutta ei sairaalakoulussa, hänelle järjestetään sellaista opetusta, mikä hänelle on tarpeen ja mitä hän voi ottaa vastaan. Opetuksesta vastaavat ensisijaisesti oppilaan omat opettajat, tarvittaessa siihen erikseen palkatut opettajat. Opetus järjestetään yhteistyössä huoltajan ja terveydenhuollon edustajien kanssa, tarvittaessa psykologin kanssa.

Jos oppilas opiskelee sairaalakoulussa, luokanopettaja vastaa yhteistyöstä sairaalakoulun opettajien kanssa.

Kurinpitorangaistukseen johtaneen käyttäytymisen syyt selvitetään keskusteluilla oppilaan ja huoltajan kanssa. Jos kurinpitorangaistuksen määrääminen on toistuvasti tarpeen, voidaan oppilaan tukemiseksi koota yksilökohtainen asiantuntijaryhmä. Ensisijaisesti asiasta huolehtii oppilaan luokanopettaja, mutta aloitteen esimerkiksi asiantuntijaryhmän perustamiseksi voi tehdä muukin oppilaan kanssa tekemisissä oleva toimija.

Jos oppilas erotetaan määräajaksi, huolehditaan siitä, että hän saa erottamisaikana sellaista opetusta, että koulutyö ei kouluun palaamisen jälkeen vaarannu. Määräajaksi erottamisen yhteydessä kootaan yksilökohtainen asiantuntijaryhmä sellaisessa kokoonpanossa kuin oppilaan ongelmien kannalta on tarpeen. Ellei huoltaja anna tähän suostumustaan, toimitaan joka tapauksessa yhteistyössä lastensuojelun kanssa.

Yksittäistä oppilasta tukevan asiantuntijaryhmän kokoamiseen tekee aloitteen luokanopettaja tai muu opettaja, terveydenhoitaja, kuraattori tai psykologi. Ryhmä valitsee itselleen vastuuhenkilön sekä henkilön, joka kirjaa työssä käsitellyt asiat. Ryhmä voi tarvittaessa neuvotella muiden asiantuntijoiden kanssa. Ryhmä tai sen edustaja tekee yhteistyötä oppilaan huoltajan kanssa.

Oppilaan huoltajalta tulee saada lupa ryhmän perustamiseen ja sen kokoonpanoon. Myös oppilaalla on lupa esittää näkemyksensä. Se pyritään ottamaan huomioon, mutta alaikäisen oppilaan osalta päätöksen tekee kuitenkin huoltaja. Suostumuksen hankkii oppilaan luokanopettaja, mutta tehtävän voi tarvittaessa hoitaa myös muu opetuksen, terveydenhoidon tai sosiaalitoimen edustaja.

Ryhmä kootaan mahdollisimman nopeasti. Ensimmäistä kokousta valmistellaan, jos mahdollista ja tarpeen, siten, että kokoonkutsuja selvittää koollekutsumisen syyt ja muut tarvittavat tekijät jäsenille kirjallisesti.

Ryhmän tulee päättää ensimmäisessä kokoontumisessaan toimenpiteistä, jotka voidaan aloittaa välittömästi. Oppilaan tilannetta seurataan päivittäin ja ryhmän jäsenten kanssa neuvotellaan oppilaan tilanteesta. Seuraamisneuvottelut voidaan tehdä myös teknisin apuvälinein. Seurannan perusteella ryhmä joko päättää jatkaa aloitettua ohjelmaa tai muuttaa sitä.

Ryhmän tulee laatia oppilashuoltokertomus. Sen sisältö määrätään sekä koulun opetussuunnitelmassa että oppilashuoltolaissa. Oppilashuoltokertomukseen tulee kirjata:

- oppilaan nimi, henkilötunnus, kotikunta ja yhteystiedot
- oppilaan huoltajan tai muun laillisen edustajan nimi ja yhteystiedot
- kirjaamisen päivämäärä ja kirjaajan nimi ja asema
- kokoukseen osallistuneet henkilöt ja heidän asemansa

- asian sisältö ja vireille panija
- toimenpiteet kuten arviot, tutkimukset, selvitykset, joita tilanteen selvittämiseksi on tehty
- toimenpiteet ongelman korjaamiseksi, kuten aiemmat ja nykyiset tukitoimet, myös yhteistyö eri tahojen kanssa
- tiedot asian käsittelystä ryhmän kokouksessa, tehdyt päätökset ja päätösten toteutussuunnitelma toteutuksesta vastaavine tahoineen
- seurannasta vastaavat tahot

Kertomukseen on merkittävä myös, kenelle sivulliselle, mitä tietoja ja millä perusteella on oppilashuoltokertomukseen liittyviä tietoja mahdollisesti luovutettu.

Oppilashuoltokertomus säilytetään sähköisesti ja paperilla. Sähköinen versio tallennetaan luotettavaan palveluun, joka ei saa olla yksittäinen tietokone. Paperinen versio säilytetään koulun tiloissa erikseen lukittuna. Säilytyksestä ja tietojen luovuttamisesta vastaa koulun vuosirehtori yhdessä toisen opettajakunnan valitseman opettajakunnan jäsenen kanssa. Tietojen katsomisesta tai luovuttamisesta tehdään aina merkintä kertomuksen kumpaankin versioon.

Koulu tekee tarvittaessa yhteistyötä kaikkien niiden tahojen kanssa, jotka voivat olla avuksi lasten ja nuorten ongelmissa. Sellaisia tahoja ovat esimerkiksi nuorisotoimi, lastensuojelu, erikoissairaanhoido ja poliisi. Yhteydenotto ja yhteistyön aloittaminen saattaa joissakin tilanteissa olla syytä tehdä niin kiireisesti, että se ei voi odottaa minkään ryhmän kokoontumista ja päätöstä. Jokainen opettaja on velvollinen pyytämään apua tai yhteistyötä näiltä tahoilta, jos siihen oppilaan hyvinvoinnin vuoksi on aihetta. Jos mahdollista, opettaja neuvottelee asiasta opettajakunnan tai ainakin vuosirehtorin kanssa. Myös yksilökohtainen oppilashuoltoryhmä, kun sellainen on perustettu, voi käyttää ja on velvollinen käyttämään näiden tahojen apua ja yhteistyötä tarvittaessa.

Oppilashuollon yhteistyö oppilaiden ja huoltajien kanssa

Oppilashuollon suunnitteluun osallistuvat huoltajien edustajat siten, että heitä kuuluu koulukohtaiseen oppilashuoltoryhmään. Lisäksi kaikille huoltajille tiedotetaan sekä tapaamisissa että kattavasti sähköisesti oppilashuollon periaatteet ja annetaan jokaiselle halukkaalle tilaisuus perehtyä suunnitelmiin myös yksityiskohtaisesti ja esittää näkemyksensä niistä. Jokaisella huoltajalla on myös tilaisuus esittää näkemyksensä oppilashuoltoryhmälle oppilashuollon arvioimiseksi.

Oppilaiden näkemykset suunnittelussa samoin kuin arvioinnissa pyydetään oppilaskunnan toiminnan puitteissa luokittain kunkin luokan kehitystason edellyttämällä tavalla.

Edellinen koskee sekä yhteisöllistä että yksilökohtaista oppilashuoltoa, kuitenkin sellaisin rajoituksin, että yksilökohtaisesta oppilashuollosta ei voi esittää arvioita tai tehdä toteutuksessa yhteistyötä muu kuin asianomainen oppilas tai huoltaja.

Yhteisöllisen oppilashuollon suunnitteluun, arviointiin ja toteutukseen koulu jatkuvasti kannustaa sekä oppilaita että ennen kaikkea huoltajia.

Oppilashuoltosuunnitelman toteuttaminen ja seuraaminen

Oppilashuoltosuunnitelman toteumista seuraa jatkuvasti koulun opettajakunta. Opettajakunta kokoontuu koulun työaikana viikoittain, mutta voi tehdä päätöksiä ja ryhtyä toimiin nopeamminkin. Jokainen opettaja ja muu henkilökunnan jäsen on velvollinen puuttumaan oppilashuollon piiriin kuuluviin ongelmiin ja ilmoittamaan niistä välittömästi.

Koulukohtainen oppilashuoltoryhmä kokoontuu vähintään lukukausien vaihteissa, mutta tarvittaessa myös muulloin. Oppilashuoltoryhmän tulee saada tietoja opettajakunnalta oppilashuollon alueelle kuuluvista asioista viivytyksettä.

Oppilashuoltoryhmän tulee raportoida työstään koulun johtokunnalle, joka ei kuitenkaan voi puuttua ryhmän sisäiseen työhön muuten kuin taloudellisissa asioissa tai, jos se on tyytymätön ryhmän toimintaan, pyytää neuvottelua opettajakunnan kanssa tarvittavista toimenpiteistä.

Seurannassa keskitytään ensinnäkin oppilaiden turvallisuuteen vaikuttaviin tekijöihin. Toisekseen siinä arvioidaan yleistä viihtyvyyttä ja ilmapiiriä. Yksilökohtaisen oppilashuollon sisältöihin oppilashuoltoryhmä ei voi puuttua eikä niitä arvioida. Sen tulee kuitenkin seurata, että yksilökohtaista oppilashuoltoa on annettu, kun siihen on ollut tarve.

Tietojen keruu oppilashuollon toiminnasta tapahtuu siten kuin edellä on kuvattu oppilashuollon toimijoiden osalta. Lisäksi huoltajilta pyydetään näkemyksiä ennen lukuvuoden loppua. Huoltajat voivat tietenkin esittää niitä muulloinkin. Sama koskee oppilaita. Oppilaiden osalta, kuten edellä on sanottu, asiat käsitellään luokittain ikätason mukaisesti.

Seurantatiedot käsitellään koulukohtaisen oppilashuoltoryhmän kokouksessa, joka pidetään lukuvuoden lopussa tai heti loppumisen jälkeen. Esiin tulleet epäkohdat pyritään korjaamaan. Jos kyseessä on epäkohta, jonka korjaamisen on tapahduttava nopeasti, ryhmä kokoontuu sitä varten tarvittaessa.

Tuloksista tiedotetaan oppilaille, huoltajille ja yhteistyötahoille siten kun edellä on tiedottamisesta esitetty.